

Naar buiten

Dassenaarde loopgraven © Luc Nagels

^ Vlnr Bart, Saskie en Filip © Hendrik Moeremans
^^ Veldkrekkel © Maarten Jacobs

DASSENAARDE

...Zomerse cocktail aan de voet van een mystieke heuvel

Op een steenworp van Diest kussen de groene heuvels van het Hageland de uiterste takken van de Zuiderkempen. Hier tjrpt de veldkrekkel zijn eigen zwoele zomerhit en torent de geheimzinnige Dassenaardeheuvel uit boven een vallei van drie beken. Shake al die ingrediënten bij elkaar, breng het geheel op smaak met wat extra zonnestrallen en proef van een onweerstaanbare zomercocktail.

Tekst: Hendrik Moeremans

Dassenaarde ligt niet alleen op het kruispunt van twee provincies, hier ontmoeten ook twee aparte werelden elkaar. Zandblauwtjes en

koekoeksbloemen groeien zij aan zij en oerkempische leemhoeves staan te midden van glooiende hooilanden met haagkanten. "Precies die smeltkroes maakt Dassenaarde zo uniek", vertelt

Filip Meyermans van Natuurpunt Diest. Filip zet zich al sinds het prille begin in voor het beheer van het gebied en heeft er zijn hart aan verloren. Samen met Saskia van den Berg, de bevloger

Knoopkruid © Wim Dirckx

voorzitster van de afdeling, zal hij me op sleeptouw nemen in Dassenaarde en het aangrenzende gebied Groot-Asdonk. De ideale vertrekplaats daarvoor is de Kiewithoeve in Engsbergen.

In de kleine landbouwpercelen die de gerestaureerde hofstee omringen zijn de historische houtkanten en meidoornhagen mooi bewaard gebleven. “Daar profiteren soorten als de roodborstta-puit, de nachtegaal en de sprinkhaan-rietzanger ten volle van”, legt Filip uit. Al gauw betreden we een eerbiedwekkende kathedraal van beuken en moeraseiken, een statige dreef leidt ons naar het hart van Groot-Asdonk. Ergens in de koele kruinen laat een nest jonge spechtjes van zich horen en wiet-wiet-wiet een boomklever opgewonden. “We naderen

het vijfwegenkruispunt”, waarschuwt Saskia. Gelukkig valt het reuze mee: vijf bospaden vinden mekaar op haast lieflijke wijze.

OUDE KIEMEN, NIEUWE HEIDE

Aan de andere kant van het kruispunt lijkt het of we in een andere wereld terechtgekomen zijn. De statige bomenrijen en de akkerpercelen van Groot-Asdonk hebben plaats gemaakt voor een open vlakte. “Hier zijn we met de steun van het Europese LIFE-fonds de oude heide aan het herstellen”, toont Filip. Tijdens het interbellum werd hier massaal naaldhout aangeplant voor de Limburgse mijnbouw. “Door die dennen nu te rooien komt er weer licht en zuurstof aan de zaden van de oude

heideplanten die nog in de grond zitten”, legt Filip uit. En dan blijkt hoe veerkrachtig de natuur is: zelfs na al die jaren zullen de zaden van struikheide opnieuw kunnen ontkiemen en krijgt de blauwe bosbes weer kansen.

MAGISCHE ELFENWEIDE

Wat verderop duiken we links van de weg een pad in dat naar een zonovergoten hooilandje leidt. De reliëfrijke structuur verraad dat dit perceel ooit een zandgroeve was. “Maar vandaag heet het hier de Elfenweide”, glimlacht Saskia. Die naam kon nauwelijks beter gekozen zijn: het kleurenpalet van koekoeksbloemen, rapunzelklokjes, margrietten en knoopkruid is simpelweg betoverend. Dankzij het microklimaat is →

de voormalige zandgroeve ook voor wilde bijen en vlinders een magisch plekje.

Het landschap wordt weids. Vanaf het schattige Bolhuiskapelleke krijg je een prachtig uitzicht over de Vallei van de Drie Beken. De natte vallei vormt een vaste tussenhalte voor trekvoegels als watersnip, wintertaling en porseleinhoen. Vanmiddag jaagt een buizerd aan de oeverkant en speelt de wind in het afhellende hooiland met rode zuring en margrietten. Wilde bijen zoemen en vlinders fladderen van hot naar her. "Ooit was dit een maïsakker, maar dankzij aangepast maaibeheer en begrazing door Kempische roodbontkoeien en Ardense voskopschappen beginnen de percelen interessanter te worden voor de natuur", licht Saskia toe. Voor het maai- en graasbeheer werkt Natuurpunt nauw samen met de bioboerderij van het oude Bolhuis.

ORLOG IN DE DASSENBURCHT

Achter ons rijst de 37,5 meter hoge Dassenaardeheuvel op uit het landschap. Op de top heeft zich in de ijzerzandsteen een mysterieus, hoekig patroon afgetekend. "Dankzij dagboeken van pastoor Goyens uit 1915 weten we dat het om loopgraven gaat", zegt Bart Mandervelt, die binnen Natuurpunt Diest verantwoordelijk is voor het project. "Het gaat om oefenloopgraven die tijdens de Eerste Wereldoorlog gebruikt werden door de Duitsers", verduidelijkt Bart. De bedoeling was om piloten die op het nabijgelegen vliegveld van Schaffen opgeleid werden de kans te geven om oefenvluchten uit te voeren en tijdens hun vluchten bommen af te werpen. Op de Dassenaardeheuvel stond in de loopgraven geschut opgesteld om de oefening zo realistisch mogelijk te maken. Vrijwel zeker is dat er in de buurt van de loopgraven ook een ondergrondse kelder moet geweest zijn om de munitie op te slaan. "Maar dat geheim heeft de heuvel voorlopig nog niet prijsgegeven", glimlacht Bart. Intussen werden op de top twee zichtassen open gemaakt. Een win-win-situatie: de oorspronkelijke heidevegetatie krijgt licht en kan zich herstellen en tegelijkertijd krijgen bezoekers een even panoramisch zicht over de streek als de Duitse soldaten gehad moeten hebben.

Aan de voet van de heuvel ligt het oude speelplein van Dassenaarde, een vrijhaven voor kinderen en de dennenbossen eromheen doen dienst als speelbos.

Dan rest nog een onopgelost mysterie: waar zijn de dassen? "Er hebben wel degelijk dassen gewoond in Dassenaarde", lacht Bart. "Ze maakten hun burchten in de flanken van de Dassenaardeheuvel. Jammer genoeg zijn ze eind jaren '50 verdwenen."

Puur genieten ...midden in een natuurgebied

Wil je een heerlijke vakantie beleven tussen de heuvels van het Hageland en de Zuiderkempen? Opstaan met het zwoele getsjirp van de veldkrekkel en wegdromen in de bloemrijke graslanden van Dassenaarde? Boek dan een verblijf bij Natuurboerderij Het Bolhuis.

Het Bolhuis is een Kempische langgevelhoeve met Middeleeuwse wortels en de oudste boerderij van Molenstede (Diest). Je kan er een vakantie boeken in een authentieke woonwagen of een twee- of meerdaagse ezeltrektocht maken naar het mooie Natuurpuntgebied Averbode Bos & Heide.

Meer info en reservaties:
Natuurboerderij Het Bolhuis
Asdonkstraat 49 - 3294 Molenstede-Diest
013-33 85 12 info@bolhuis.be www.bolhuis.be